

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ОЛИМПИАДА „ЗНАМ И МОГА” ЗА IV КЛАС областен кръг - 2014 г.

ТЕМА: ИСКАМ ДА ТИ РАЗКАЖА ...

Мило дете,

Добре дошло на областния кръг на олимпиадата „Знам и мога”.

Подготвили сме за теб 12 интересни задачи.

Прочети внимателно условието на всяка от тях.

Приятна работа!

Хората разказват за безброй разнообразни и необикновени неща, които им се случват, за да предадат знанията и опита си. Ние същоискаме да ти разкажем...

Разбери повече за родната си страна и за нейните легенди!

Открий как постъпват добриите хора, които могат да се страхуват, но и да бъдат смели, когато трябва!

Ориентирай се в света на математиката!

Докажи, че можеш да се грижиш за своето здраве и живот!

Демонстрирай практическите си умения!

Всичко това ще направиш сам, като решиш задачите, които сме подготвили за теб.

Задача 1.

Прочети легендата и отговори на въпросите.

През средните векове край реката се заселил млад ковач на име Рачо. Той подковавал конете от керваните, които се връщали от планината. Постепенно край неговия дом се заселили и други хора, които умеели да шият дрехи, да приготвят вкусни ястия, да поправят каруци и да обработват кожи. И понеже край огнището на ковача се извисявал огромен габър, нарекли селището Габрово.

А) За какво се разказва в легендата? _____

Б) Кои твърдения са верни? Отбележи ги с ✓.

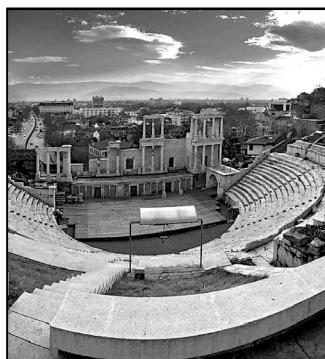
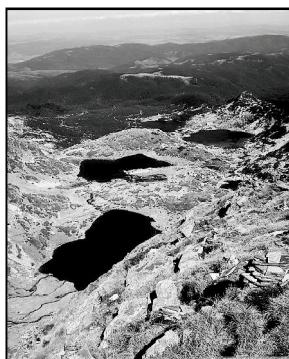
- Легендата е исторически източник.
- Тя е написана в стихове.
- Нейният автор е неизвестен.

В) От коя дума произлиза името на град Габрово? _____

Задача 2.

Разгледай изображенията.

А) Свържи всяко от изображенията с неговото наименование.

Античният театър в Пловдив

Казанлъшката гробница

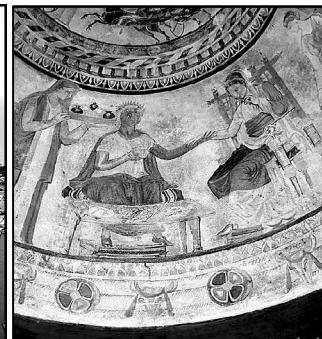
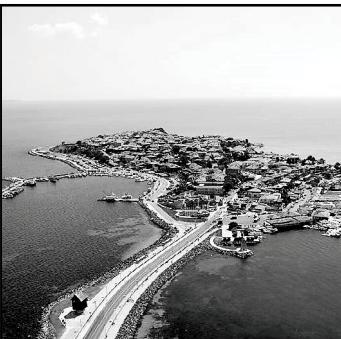
Несебър

Рилският манастир

Белоградчишките скали

Седемте рилски езера

Б) Прочети и допълни текста с имената на забележителностите.

България има хилядолетна история и богато културно наследство. И днес на прекрасното ни Черноморие се намира град _____, основан от древните елини. В сърцето на Розовата долина е разположен градът, в който е запазена _____. Тя е един от най-значимите паметници на тракийската култура по българските земи. Във втория по големина град в България е съхранен _____, построен от древните римляни. Там и днес се провеждат представления и концерти. В най-високата планина в България се намира _____. В продължение на столетия той поддържа религиозния живот на българите и помага за съхраняването на тяхната духовна култура.

Природата на България е изключително красива и разнообразна. Любителите на планината могат да се възхитят от кристалните води на _____, разположени между 2100 м и 2500 м надморска височина. Туристите се впечатляват и от гледката на _____, високи повече от 100 м. Те са едно от природните чудеса на България.

Задача 3.

В игрословицата са скрити имена на средновековни български столици и владетели.

А) Открий и очертай техните имена.

Е	А	М	К	П	Л	И	О	Л	О	К
А	И	К	Х	С	И	М	Е	О	Н	Р
С	С	А	В	А	В	П	Т	Я	Т	У
П	А	В	Т	М	Е	Л	Ъ	Е	О	З
Н	Ъ	А	Е	У	Х	И	Р	И	Р	О
И	О	Х	Р	И	Д	С	Н	А	Р	М
П	Е	А	В	Л	И	К	О	Р	А	У
Р	П	Р	Е	С	Л	А	В	И	П	Р
У	К	А	Л	О	Я	Н	О	Р	Е	Е
Х	М	Ъ	О	А	Е	Д	С	О	Л	М

Б) Запиши и свържи откритите в игрословицата имена на владетели със столиците по време на тяхното управление.

Владетел

Столица

Искам да ти разкажа за
врабчето Джифф, което
постъпва като хората.

Задача 4.

Прочети откъса от разказа на Йордан Радичков „Страшилище за снежни човеци“.

Моята скромност не ми позволява твърде много да говоря за себе си, гледам повече другите да похваля, а аз да остана в сянка... Казвам се Джифф, както виждате, две ф-та имам в края на името си, защото съм малко нещо благородник.

Зимно време, щом усетя, че ми е студено, ставам свиреп като тигър, истински фантом и страшилище за снежните човеци. Другите врабци се свиват покрай комините, някои дори се напъхват вътре да се топлят на пушека, а аз се разхождам свирепо по покрива и само чакам

на хоризонта да се появи снежен човек. Щом снежният човек се появи на хоризонта, надавам боен вик и се втурвам стремглаво в открит бой.

Снежният човек стои важно и войнствено, но щом ме зърне, го виждам как целият започва да трепери, втиска го и не само сърцето му, ами целият замръзва от ужас. Пък аз само това чакам – да замръзне от ужас, и като захвана: Фрас!, та му отсичам носа. Неговият нос обикновено е от морков, а пък ние, врабчетата, много обичаме моркови през зимата. Моите приятели се крият по дупките, с едно око гледат страшната сеч, а с другото жумят от страх. Щом видят, че снежният човек е останал без нос и носът му се търкаля по снега, те надават радостни възгласи и ... дотичват да се гощават с носа... А аз най-скромно стоя и викам на нашите: Яжте, момчета! Докато сте с мене, гладни няма да ходите!

Но ето, че котаракът пристига...

Туй, котараците, са нещо ужасно! Винаги когато човек застане пред публика да разкаже за бойните си подвизи, все ще се появи и някой котарак, та да отмести подвизите му. Аз обаче сам ще прибера подвизите си и без това не сме чак толкова богати на подвизи, та да седнем да ги раздаваме на котараците!

А) Прешипи изразите от текста, които показват как Джифф напада снежния човек и как снежният човек посреща нападението.

Джифф – _____

Снежният човек – _____

Б) Свържи думите и изразите с тяхното значение.

оставам в сянка

Затичвам се много бързо.

замръзвам от ужас

Проявявам скромност.

втурвам се стремглаво

Който хвали сам себе си.

самохвалко

От страх заставам неподвижно.

страшилище

Геройска е постъпката.

подвиг

Нещо, което е много страшно.

Задача 5.

Допълни в изреченията думи, които назовават качества на Джифф.

Аз съм _____ и не обичам да се хваля.

Когато нападам снежния човек, съм много _____.

Гледам как врабчетата кълват моркова и съм _____, че съм нагостили приятелите си.

Не разказвам на котараците за своите подвизи, защото съм _____.

Задача 6.

Дали Джифф е смел и скромен, или е самохвалка? Запиши мнението си.

---

*Искам да ти разкажа
как да се храниш, за да
си здрав и силен.*

Задача 7.

Състави обедно меню за здравословно хранене на един четвъртокласник.
Запиши го на листа, като подбереш пет от предложените храни и напитки.

Шоколадова торта

Картофена салата

Пица

Свинска пържола

Плодове

Газирана напитка

Пържени картофи

Хамбургер

Зелева салата

Минерална вода

Пилешка супа

Риба

Прясно изцеден
плодов сок

Зеленчукова супа

Хляб

Пилешка пържола

Обедно меню

Искам да ти разкажа
за магията на
математиката.

Задача 8.

Пресметни и открий.

А) Без какво не може в света на математиката?

(с) $427 : 7 =$ _____

(л) $972 : 9 =$ _____

(ч) $1000 - 309 =$ _____

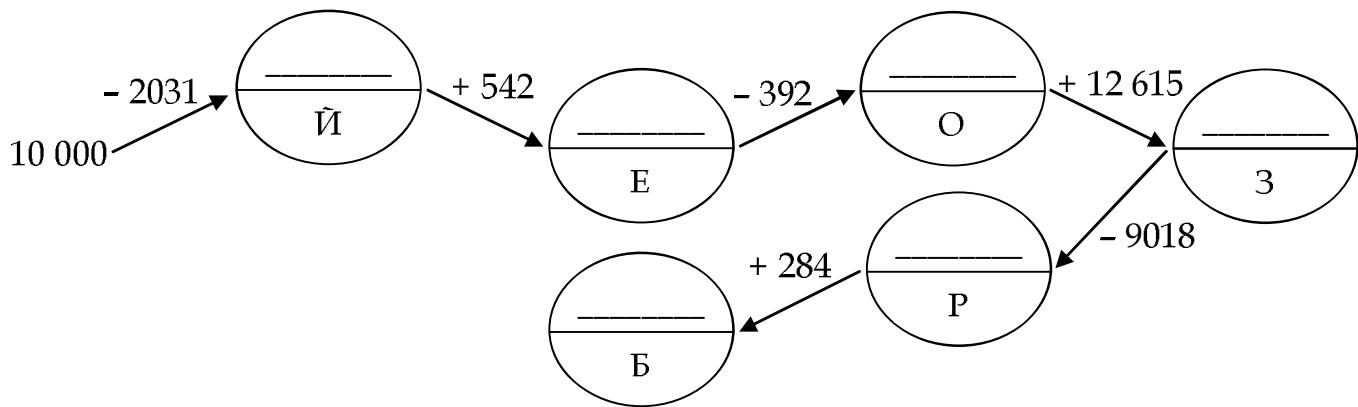
(и) $49 \cdot 6 =$ _____

(а) $623 + 77 =$ _____

691	294	61	108	700

Б) Колко е техният брой?

12 000	8511	20 734	12 000	11 716	8119	7969

Задача 9.

Прочети задачата и я реши.

Равностранен триъгълник има обиколка 453 см. Обиколката на квадрат със същата страна е с 4 см по-голяма от обиколката на правоъгълник, на който една от страните е равна на страната на квадрата.

A) Вярно ли е, че в трите фигури общо има повече от 10 отсечки с равни дължини? Огради верния отговор.

да	не
----	----

Б) Колко сантиметра са дълчините на страните на правоъгълника?

В) Досети ли се какво още има в света на математиката? Допълни в изречението.

В света на математиката има и _____ фигури.

Задача 10.

Прочети задачата и я реши.

Петър използвал 23 цифри, за да състави задачи. Пет от цифрите са двойки, осем – четворки, една – нула, три – деветки и останалите – единици.

А) Кои цифри НЕ са използвани в условията на задачите?

_____

Б) Колко пъти е използвана единицата?

_____

В) Допълни какво още има в света на математиката.

В света на математиката има още и _____ задачи.

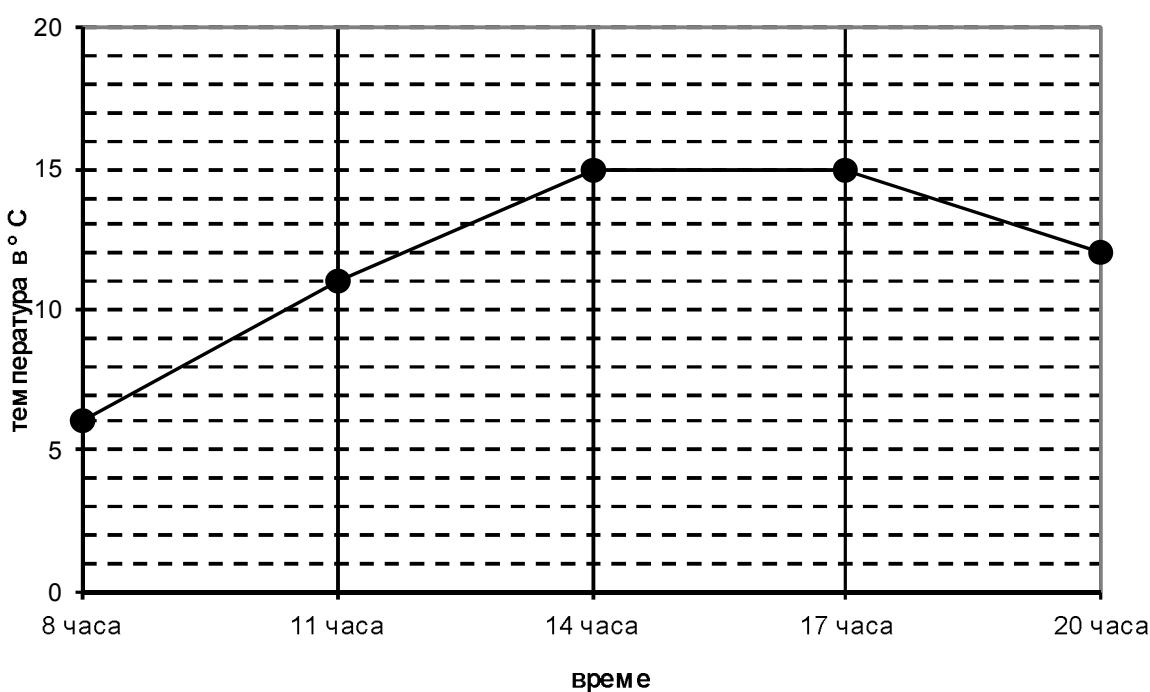
Искам да ти разкажа как синоптиците използват числата, когато правят прогнозата за времето.

Задача 11.

Разгледай внимателно диаграмата и отговори на въпросите.

Температурата на 12.02.2014 г. в гр. София

А) В колко часа температурата на въздуха е най-ниска?

_____

Б) Колко градуса е температурата в 14 часа?

_____

В) Кога температурата се покачва най-бързо? Отбележи с верния отговор.

в периода от 8 до 11 часа

в периода от 11 до 14 часа

в периода от 14 до 17 часа

в периода от 17 до 20 часа

Г) С колко градуса се понижава температурата между 17 и 20 часа?

_____

Искам да ти разкажа
как се постъпва при
земетресение.

Задача 12.

Прочети разказа на свой приятел.

Когато учениците от I „а“ клас усетиха земетресението, постъпиха по различен начин. Ива, Ани и Валя слушаха внимателно указанията на учителката. Ели, Косьо, Митко, Асен и Катя се сблъскаха пред вратата на класната стая и се втурнаха по стълбите. Иван, Калина, Моника, Лора, Георги и Петър легнаха под чиновете с вдигнати над главата ръце. Симо и Диана отидоха под рамката на вратата също с ръце над главата. Еми, Ники, Мишо и Мая заеха места до вътрешните стени, а Стефчо, Кирчо и Андрей застанаха до външните, в близост до прозореца.

А) Подчертай имената на учениците, които НЕ са постъпили правилно в ситуацията.

Б) Използвай текста и запиши три правила за правилно поведение при земетресение.
